

Úvod do výuky češtiny jako druhého/cizího jazyka

Linda Doleží

ČEŠTINA JAKO DRUHÝ/CIZÍ JAZYK – DĚTI PŘEDŠKOLNÍ VĚK

- Seidlová Málková, Smolík (2014)
- Culture-fair testy?
- Úroveň mateřského jazyka?
- Diagnostika jazykových kompetencí u vícejazyčných mluvčích?

ČEŠTINA JAKO DRUHÝ/CIZÍ JAZYK – ZŠ/SŠ

- Projekt Integrace dětí-cizinců do systému českých základních škol (Kostelecká, Jančařík, 2013, Vodičková, Kostelecká, 2016)
- TEST 1 - Test pro žáky 1. stupně ZŠ (3. až 5. třída, 8–11 let)
- Úrovně A1 a A2
- TEST 2 - Test pro žáky 2. stupně (12–16 let)
- Úrovně A1, A2 a B1

HODNOCENÍ ŽÁKŮ-CIZINCŮ NA ZŠ/SŠ

- Žáci s nedostatečnou znalostí nebo bez dostatečné znalosti vyučovacího jazyka jsou **od září 2016** díky novele [školského zákona](#) a prováděcího předpisu ([vyhláška 27/2016 Sb.](#) o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných) považováni za **žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)**.
- V nově nastaveném pětistupňovém systému podpurných opatření se **jazykové podpory žáků s OMJ týkají především opatření v druhém a třetím stupni podpory**. V obou případech je nutné **doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ)**.
- Více na www.inkluzivniskola.cz / www.msmt.cz

Přijímací zkoušky na SŠ – Jiroutová (2017)

- ŽOMJ, kteří získali základní vzdělání na české ZŠ, **nemají automaticky žádné úpravy podmínek** přijímacích zkoušek
- ŽOMJ, kteří nezískali základní vzdělání na české ZŠ:

*"Osobám, které získaly předchozí vzdělání ve škole mimo území České republiky, se při přijímacím řízení ke vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách **promíjí na žádost** přijímací zkouška z českého jazyka, pokud je součástí přijímací zkoušky. Znalost českého jazyka, která je nezbytná pro vzdělávání v daném oboru vzdělání, škola u těchto osob ověří **rozhovorem.**"*

(§ 20, odst. 4 školského zákona)

Maturita

Písemná část:

- slovníky (překladový, Slovník spisovné češtiny)
- navýšení času (slohová práce – 30 minut)

Didaktický test:

- navýšení času o 15 minut

....pokud žáci-cizinci v ČR pobývají méně než 4 roky

„Obsah státních maturitních zkoušek nezohledňuje jiné občanství či příslušnost žáků k jiné národnosti, neboť jsou posuzováni a celkově hodnoceni stejně jako jejich středoškolští spolužáci českého původu“ (Škodová, Šindelářová 2013, str. 19).

Jiroutová (2017)

- Od 1. 10. 2017 nově uzpůsobené podmínky pro:

*„**Osoby**, které se vzdělávaly alespoň 4 roky v přecházejících 8 letech před příslušnou zkouškou ve škole mimo území České republiky“
(§ 20 odst. 4 školského zákona)*

	Žák bez uzpůsobených podmínek MZ	Žák, který se v posledních 8 letech alespoň 4 roky vzdělával mimo ČR
Didaktický test	60 minut	90 minut + překladový slovník
Písemná práce	20 minut (výběr tématu) + 90 minut na vypracování + Pravidla českého pravopisu	20 minut (výběr tématu) + 135 minut na vypracování + Pravidla českého pravopisu + překladový slovník a Slovník spisovné češtiny
Ústní zkouška	Příprava 20 minut, zkouška 15 minut	

Certifikovaná zkouška (CCE UJOP)

- Certifikovaná zkouška z češtiny pro mládež (UJOP)
- A1 a A2
- SERRJ, EJP
- Užitečné vokabuláře (A1, A2)

Certifikovaná zkouška (CCE UJOP)

- Certifikovaná zkouška z češtiny jako cizího jazyka pro dospělé
- **od 16 let**
- úrovně A1, A2, B1, B2 a C1

- může být podmínkou pro přijetí k vysokoškolskému studiu (úroveň A2–C1 podle konkrétní fakulty či ústavu, případně oboru)

Samostatná práce

- <http://katalogpo.upol.cz/metodika-identifikace-socialniho-znevyhodneni/3-vybrane-oblasti-pedagogicke-diagnostiky/3-1-diagnostika-deti-a-zaku-s-odlisnym-materskym-jazykem/>
- **Integrace žáků cizinců do základních škol**
<https://cizinci.npi.cz/webinare/>
- **Specifika hodnocení a klasifikace žáků s odlišným mateřským jazykem (06/2020)**
<https://cizinci.npi.cz/webinare/>

23. 11. 2020 – přednáška nebude, místo ní v pátek 27. 11. 2020 od 13.00 Markéta **SCHÜRZ POCHYLOVÁ** (Čeština ve Vídni na každém kroku)

<https://www.novinky.cz/zena/styl/clanek/proc-se-cizinci-s-cestinou-tak-perou-40321388>

30. 11. 2020 – Monika Klučková

7. 12. 2020 – Barbora Hrabalová